

Dopisi

Dravsko polje

Hoče. Prosvetno društvo priredi na velikonočni ponedeljek ob treh popoldne in ob sedmih zvečer smešnico »Matija Matajev, junak iz naših krajev«. Odmore izpolni tamburaški zbor.

Slovenske gorice

Sv. Barbara v Slov. goricah. (20 letnica županovanja.) V nedeljo, 17. marca, je slavila vsa župnija in občina izredno slovesnost. Naš župan g. Josip Kajnih je obhajal namreč te dni 20 letnico, kar je bil prvič izvoljen za župana prejšnje občine Jablance, sedaj občine Korena, oziroma Sv. Barbara v Slov. goricah. G. Kajnih je eden najboljših županov v Slov. goricah in je splošno priljubljen radi svoje delavnosti v javnosti. Radi tega so ga občinarji izvolili za častnega občana in mu je bila podeljena diploma častnega občanstva. Slavnost se je vršila v domačem Društvenem domu. Na slavnost so bili povabljeni odličniki iz vsega okraja, bivša narodna poslanca, predstavniki drugih občin, korporacij in društev. Župan g. Kajnih je član okrajnega cestnega odbora, okrajnega kmetijskega odbora, ravnateljstva Okrajne hranilnice, predsednik krajevnih JRZ in Kmečke zveze ter raznih drugih društev in korporacij. Slavljenca, ki je

naš dolgoleten naročnik in sotrudenik, tudi »Slov. gospodar« iskrečno častita!

Sv. Urban pri Ptuj. V nedeljo, 10. marca, se je v naši šoli vršil prvi roditeljski sestanek, katerega se je udeležilo nad 250 staršev šolobveznih otrok. Pogrešali pa smo take, ki še vedno ne morejo doumeti velike vzgojne naloge šole, še manj pa pomena dobrih odnosov med šolo in domom. Ti starši pač mislijo, da je šola docela nepotrebna ustanova, ne pomislijo pa, da s tem grešijo nad svojimi lastnimi otroci. Še vedno jim nešteti sramotni primeri — posledice slabe vzgoje — ne povedo ničesar. Sami sejejo upornost in popolno svobodomiselnost v srca svojih otrok. Tako naj nam ne bo prav nič čudno, da so pretepi, poboji in družinske žaloigre na dnevnem redu. Bolj kot kdaj prej zahteva sedanja doba »celih« ljudi, katere pa bo vzgojil le tisti narod, ki se z vso trdnostjo oklepa svojih narodnih in verskih vzorov. Dom, šola in cerkev so tisti važni vzgojni činitelji, katerim se bo posrečilo vzgojiti rod, na katerega bomo ponosni, ne pa, da bi še dalje vzgajali narod »hlapecev«, sebi v pogubo in sramoto, drugim v posmej. Nov rod bo prav takšen, kakršnega bo vzgojil sedanj rod. Starši, zavedajte se tega in svoje velike roditeljske dolžnosti, ki jo imate do svojih otrok.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Na velikonočni ponedeljek ob pol štirih popoldne uprizori Bralno dru-

štvo pretresljivo dramo »Osojski mute« iz burne zgodovine Poljske. Sodelujeta tamburaška godba in pevski zbor.

Ptujsko polje

Sv. Marjeta niže Ptuja. Učenci naše kmečko-nadaljevalne šole in gojenke gospodinjkega tečaja so v nedeljo, 3. marca, naredili skupen poučen izlet z jutranjim vlakom v Mursko Soboto. Vodja izleta je bil g. šolski upravitelj Geč. Ob prihodu v Mursko Soboto so izletniki najprej zadostili v tamošnji župnijski cerkvi svoji nedeljski verski dolžnosti, nato so odšli v Benkovo tovarno mesnih izdelkov. Po tem ogledu so se podali v Rakičan na novo kmetijsko šolo. Ogledali so si hleve za govedo, konje, svinje in prostore za perutnino, dalje žitnico in strojnico. Zatem jim je v šolski dvorani g. inž. Padar priredil skioptično predavanje. Hitro so si še ogledali moderno opremljeno učno sobo, spalnico gojencev in delovno sobo, nakar so se morali posloviti in odhiteli na vlak. Gojenci in gojenke so se vrnili domov z lepimi vtisi in s še lepšimi načrti za bodočnost. Vsem, ki so imeli trud okrog tega poučnega izleta, najlepša zahvala!

Velika Nedelja. Ne smete si misliti, da nas je vzela ta brezkončna zima, ker ni nobenega glasu iz našega kraja. Baš nasprotno! Odkar imamo spet kaplana v osebi g. dr. Vinka Bevk, se je zadnji čas pojavila med mladino zelo velika razgibanost. Malokateri večer ni opaziti v društveni dvorani luči vkljub vsej petrolejski mize-

Zgled Finske je navdušil tudi vodstvo ameriške vojske, da je vpeljalo za zimski čas za vojake bele plašče

Pred najbolj izpostavljenimi točkami francoske Maginotove črte so postavili kletke s ptiči. Če bi ptič poginil, so na delu — plini

V moderni vojni se za prenašanje poročil namesto ljudi poslužujejo psov. Silka nam kaže psa, ko ravno preskoči žično oviro

Sedanja vojna je vojna tehnike, zato mora biti tudi vojaštvo temu primerno opremljeno. Tako je izgleda oprema angleškega častnika

jo spet spustil na pesek pa pogledal prestrašenega pisarja, »ta ne bo pojedel niti zrna soli več.«

Ko je pisar videl, kako je padla uvela roka na zemljo, se je ohrabil in dejal, obrnjen k Luku:

»Da, da! Voda ga je požrla. Ej Luka! Kdo je zdaj močnejši, jaz ali ti? Ali me boš zdaj ti ogoljufal? Ne boš. Hotel si z denarjem na oni svet. Ne boš, bratec, ne! Midva jih bova pojedla, tebe bodo pa vrane. Ugarkovič! Dobro išči, v nedrih mora biti.«

Cigan je z obema rokama razgalil mrtvecu prsa in ga pretipaval, pisar pa se je z rokami uprl v kolena, nagnil nad oba ter z ostrim pogledom sledil vsak cigana gib.

»No!« je dejal nestrpno. »Ali je kaj?«

»Čakaj! Tu je nekaj.«

»Ali je? Daj hitro, da vidiva!«

Cigan je privlekel usnjeno listnico.

»Ha! Daj!« je kriknil pisar veselo in segel po željno pričakovanim bogastvu.

»Oh! Oh! Kum, počasi! To je moje in tvoje,« se je zarežal cigan, da so se mu zasvetili zobje.

Oba sta počenila zraven mrtvega, stisnila sta glavi in prežala na oguljeno listnico, ki je bila dovolj debela.

»Odpri!« je dihnil pisar.

Cigan jo je razgrnil, Mikica pa je naglo iztrgal, kar je bilo v njej, in je začel na kolenih s trepetajočimi rokami premetavati papirje. Sami rdeči listki, sami stari listki za volitve!

»A bankovci, bankovci!« se je razkačeno zadr. »Kje so bankovci? Nič! To ni nič! Smetje! Daj listnico!«

Mikica jo je iztrgal črnemu kumu, segel je noter na eno in na drugo stran, iztresel listnico v zraku. Nič! Nič! Nič!

»Kje so bankovci? Tu so bili!« se je drl pisar skoro jokavo.

Tedaj je zagnal listnico daleč od sebe, pokleknil je k mrtvecu in šepnil:

»Iščiva! Iščiva! Skril jih je drugje. Vem, mora jih imeti. Mora,« je zarjul.

Oba sta začela mrtveca slačiti; preiskala sta vsako krpico, vsak šiv, toda nič, nič in nič, našla sta mu edino črn železen križec na prsih.

»Nič,« je zaškripal pisar in ob pogledu na križ planil pokonci, kakor da ga je kača pičila. »Prekleti lump! Povej, kje imaš denar! Denar hočem, govori, govori, ali pa te bom —« je zapretel pisar s pestmi.

»Ubil ga ne boš, ni več potrebno!« je zmajal cigan z glavo. »Zakopal jih je nekje, miši jih bodo pojedle, zguba, zguba za naju. Daj mir! Pojdi, vrziva norca v vodo, da ga odnese!«

pomore do službe in — kruha.

Potrpežljivost nad vse. Neki cestni pometać je nekoč v Londonu s svojim vozičkom zašel v ozko ulico, ki je bila komaj za en voz dovolj široka. Z druge strani pa je v isto ulico prav tedaj privozil mlad pek, tudi z vozičkom svojega peciva. Eden bi moral vsekakor zapeljati nazaj, pa očitvidno nobeden ni računal na to: oba sta pogumno vozila drug proti drugemu. Ko prideta skupaj, obstane. Pometać mirno sede na ojnice svojega voza, vzame iz žepa pipo in ravnodušno začne puhati dim za dimom. Pek z druge strani vzame iz žepa časopis in ga prav tako mirno prebira. Tako mine četrta ure. Oba še sedita vsak na svojem vozičku in čakata.

riji. Fantovski odsek ima redno sestanke in te- lovalne vaje. Dramatični odsek tudi pridno de- luje. Tako je prav! Saj zdrava mladina ne more mirovati. Želi si razvedrila in zabave. Ako ne najde poštene in dobre, zaide v slabo. Želeti bi bilo, da bi se tudi ona mladina, ki tako rekoč še tava na razpotju in ne ve, ali bi krenila na desno ali na levo, pridružila Fantovskemu odseku ali Dekliškemu krožku. Prepričani smo, da iz ta- ke mladine, katera sedaj v postnem času prireja tiste zloglasne »žerovnice«, ki so združene s ce- lonočnim pijančevanjem, kjer od začetka veselo poje harmonika, a zaključno besedo ima pa na- vadno nož in strel, ne bo nikoli kaj prida.

Mursko polje

Ljutomer. Vsem onim, ki bi še radi videli pre- lepo liturgično igro »Križev pot našega Gospoda Jezusa Kristusa«, sporočamo, da ga bo Prosvet- no društvo ponovilo še na velikonočni ponedeljek, 25. marca, in na belo nedeljo, 31. marca, ob pol- štirih popoldne v Katoliškem domu.

Haloze

Sv. Barbara v Halozah. Današnji časi bodo naj- brž prisilili sedanji rod, da bo spet začel bolj upoštevati lan in konopljo. Nekdaj so se dekleta v zimskem času učila lepo presti in so nosila ob- leko iz domačega blaga tudi ob nedeljah. Sedaj se pa kupuje slabo blago po visokih cenah, lju- dje pa bolehalo, ker jih v trgovini kupljena ob- leka slabo varuje pred vremenskimi sprememba- mi. Lan smo nekdanj sejali dvakrat, in sicer po- leti okrog 25. marca, zimskega pa sredi avgus- ta, dočim smo konopljo navadno sejali okrog sv. Jurija, in to v bolj vlažno, dobro pognojeno zemljo. Sejmo lan tudi mi, napravimo si doma- čo, toplo obleko, pa bo manj prehlada in manj jetike, katere nekdanj nismo poznali, zato je pa bilo tudi mnogo več stoletnikov kot pa dandanes.

Sv. Barbara v Halozah. (Pomanjkanje krme in živeža.) V tej predolgi zimi se je vse porabilo, kar so ljudje pripravili za živino in zase. Ljudje, ki imajo še sedaj prazna poslopja, brez krme, tolčejo vinogradno rožje za živino, ker ni več kaj dati živini. Drugi si pomagajo na razne načine. Največja krivda je na suši, radi katere ni bilo dovolj krme. Tudi za ljudi ni mnogo bolje. Celo po kleteh je ljudem zmrazil krompir, jabolka, zelje in repa, kar ni več užljivo. Radi jabolka, ki so zmrazil in so trda še sedaj, se priporoča su- šenje istih v cimpeth v peč. Izvrsno se obne- sejo tako v peč posušena in nič ne zgubijo na dobroti. Svinjam bi zmrazil sad bilo škoda po- kladati, ker se še vendar lahko uporabi za pre- hranu ljudi. Kdor ne verjame, naj poskusi. Ne- kateri, ki imajo že kopno, rigolajo, kopljejo, re- žejo. Kjer pa je sneg zmrazil in juga tudi ni, tam pa bomo okoli Aninega začeli šele rezati. Vse skupaj je iz tira, še zima ne zna več, do kdaj je njena pravica. Ničesar ne bomo zaslužili za ve- likonočno potico in pisanke.

Slovenska Krajina

Murska Sobota. Upokojen je predsednik naše- ga okrožnega sodišča g. Janko Serbec in bil ob- nemog odlikovan z redom sv. Save III. stopnje. — Zveza poljedelskih delavcev opozarja vse sezon-

ske delavce, ki so se lani vrnili iz Nemčije in pri- nesli s seboj marke, da se do 29. marca oglasijo v njeni pisarni ter ji javijo, koliko mark imajo v papirju in koliko v srebru, ker jih bo finančno ministristvo menjalo. Vsak sezonec naj prinese s seboj tudi potni list radi kontrole. — Žigovanje in pregledovanje sodov bo pri nas 11. in 12. aprila, 9. in 10. maja ter 7. in 8. junija. — Profesor VIII. skupine je postal veroučitelj na naši gimna- ziji g. Alojzij Šoštarec.

Otovec. Nekega dne je Čor Viljem preveč glo- boko pogledal v kozarec. V gostilni je iskal po- vod za prepir in pretep, pa ga ni našel. Nato je zapustil gostilno in iz zasede navall na šantavec Štefana ter ga s kolom obdelal. Za podivjanost se bo pokoril štiri mesece v strogem zaporu.

Prosenjakovec. Voršč Štefan si je na lepem iz- mislil, da so ga orožniki po krivem zaprli in ne- usmiljeno pretepili, hoteč s tem oklevetati neke- ga službenega organa. Za neresnične govorice je bil obsojen na dva meseca strogega zapore in 240 dinarjev denarne globe.

Cankova. Minuli teden je na pravni fakulteti ljubljanske univerze diplomiral naš mlajši g. Jože Derkač. Castilamo!

Dolnja Lendava. Na Jožefovo je bila pri ve- černicah blagoslovljena zastava slovenske Mari- jine družbe, ki je stala nekaj nad 4000 din.

Kuzma. Pred dnevi je bil gozdni čuvaj Drobnik Martin, ki je lani septembra ustrelil posestniške- ga sina Pukl Jožefa, obsojen na 5 let in en me- sec robije. Soobtoženi Janez pa na 1 mesec stro- gega zapore pogojno za dve leti.

Sotina. Letošnja zima je bila res huda in je poleg velike gospodarske škode zahtevala tudi več človeških žrtev, ki so zmrazille. Prejšnji te- den so našli žrtev mraza, in sicer 79 letno Tere- zijo Krems. Pokojnica je bila zelo uboga in so jo hranili sovaščani.

Ivanovec. Prejšnji teden je posestnik Flisar Ivan po nesrečnem naključju padel na zledenelih tleh in si zlomil nogo. Ista usoda je v Puconcih zadela tudi dijaka Škraban Pavla.

Kobilje. Pred dnevi smo na tem mestu poročali, da je na pravni fakulteti v Ljubljani diplomiral naš domačin g. Pavle Berden. Toda ta poklic ga ni veselil, zato je 4. marca vstopil v bogoslovje oo. jezuitov. Bog ga kliče v obširen svoj vinograd, zato naj bo blagoslovljen njegov korak!

Savinjska dolina

Plašče najnovejše faze, ima na zalogi tvrda Gusti Vračko, Celje, Kralja Petra cesta. Ne pozabite!

Galčija pri Celju. Kakor običajno vsako leto, tako bo tudi letos na velikonočni ponedeljek pri- podružnici sv. Kunigunde ob 10 slovesna sveta maša. Castilci sv. Kunigunde, pridite ta dan na ta prijazni hriček v kar največjem številu!

Šaleška dolina

Šmartno pri Slovenjgradu. Naša idealna mla- dina, organizirana večinoma v FO in DK, se pripravila z vso vnebo in doslednostjo na dan, ko bo spet položila vsakoletni obračun in poka- zala sad svojega truda v akademiji na velikonočni ponedeljek, 25. marca. Na sporedu je lepa igra »Izgubljeni raj«, nato pa materinska proslava z

zelo izbranimi simboličnimi (deloma domačih osnutkov) vajami ter prelepimi pevskimi točka- mi, ki jih bo izvajal šmarski pevski zbor z iz- bornim dirigentom, našim vsesplošno priljublje- nim g. kaplanom Mihičcem Jožefom na čelu. Le vsi pridite, še bolj od daleč se potrudite, bo- gato bo vaš trud poplačan!

Sv. Križ pri Belih vodah. Pri romarski cerkvi smo že začeli s pripravami za popravilo. Belo- vaščani so zvozili že veliko peska v hrib — kar jim Bog plačaj! — da bomo lahko začeli takoj s popraviljem, ko bo sneg skopnel. Do 16. ju- nija, ko bo pri Sv. Križu birma in stoletnica, bi radi imeli cerkev popravljeno. — Z marcem je nastopil službo cerkovnika Melhijor Maze. Od- slej sme pobirati beržo za kriškega cerkovni- ka samo tisti, ki se bo izkazal z legitimacijo s sliko, potrjeno od župnega urada v Belih vodah.

Šmarski kraji

Šmarje pri Jelšah. Na velikonočni ponedeljek bo obhajal 80 letnico krepki, veseli, delavni in na duhu povsem čili Jurij Vreže, bivši ugledni po- sestnik na Bobovem med Šmarjem in Lember- gom. Rodil se je 25. marca 1860 na Lešah v žu- pniji Šmarje. Izučil se je mizarске stroke in je služil vojake v Stolacu v Bosni. Priženil se je na Bobovo, kjer si je ustvaril s pridnim delom svojih rok in z umnim gospodarjenjem domačijo, katera je danes v sinovih rokah, daleč naokrog zgled v vsakem oziru. Dobri Jurij je živel 40 let v najsrečnejšem zakonu, v katerem se mu je ro- dil sedem otrok. Sin Ivan ga je nasledil na do- mačiji, Jurč je učitelj v Šoštanju, Franček je priljubljen starešina fin. kon. v Račah, dve hčerki sta v Šmarju in dve v Mariboru. Jubilant je bil vedno neustrašeno narodno zaveden in je dolgo let sodeloval pri gasilskem društvu. Po njegovem prizadevanju se je Bobovo otreslo štajercijan- stva. Jurij je bil mnogo let občinski odbornik ter sodni cenilec. Sončni večer svojega življenja pre- živila srečno in zadovoljno kakor malokateri oče, kateri je preskrbel svoje otroke. Na starost oprav- lja pri vseh svojih najdražjih fureže ter žganje- kuho in ga sprejemajo z odprtimi rokami, ko obiskuje svoje zgledno vzgojene otroke. Pri vsa- kem ostane nekaj časa in pomaga z rokami in nasveti ter je še vsem v visoki starosti s pomo- čjo razvedrilo. Blagemu jubilantu častita »Slov. gospodar«, za kojega razširitev je veliko storil, ki jubileju z željo: ljubi Bog ohrani veselega, zgornega in še vedno delavnega Jurja do skrajnih mej človeškega življenja!

Sv. Križ pri Rogški Slatini. Pred kratkim je imela krajevna Kmečka zveza enodnevni tečaj, ki so ga vodili trije banovinski zastopniki z g. Al. Mihičcem, senatorjem, na čelu. Govorili so o vrtnarstvu, sadjarstvu in živinoreji. To so naj- važnejše panoge našega kmetijstva, ker imamo v svoji sredini svetovno znano zdravilnico. Kmet- je in gospodinjice so napolnili dvorano. Videli se, da se naš kmet zaveda, da je v organizaciji moč, zato če hočemo doživeti boljše bodočnost, kujmo jo prav vsi v vrstah Kmečke zveze! — Tudi nam letošnja zima ni prizanesla. V najhujšem mrazu je padlo živo srebro na 32 stopinj pod ničlo. Lju- dje so bili že popolnoma zbegani. Primanjkovalo

Potem pa pometaj le prekine molk in pravi svojemu nasprotniku: »Dragi prijatelj, posodi- te še meni časopis, ko ga boste prečitali. Jaz pa vam v zameno posodim pipo.« Nasprotnik je iz- previdel, da ne bo nič — in je odpeljal nazaj.

Stara jajca. Ko so po- pravljali majhno cerkev pri Assensu na Danskem so zidari v dveh votli- nah v cerkvenem zidov- ju odkrili dve kurji jaj- ci, izmed katerih so bili enega vzdali leta 1400., drugo pa leta 1780. Obe jajci sta se popolnoma ohranili. Takšno vzdaj- vanje jajc v debele cer- kvne zidove je prasta- ra danska šega, ki je danes sicer ne prakti- cira več.

Razdor med prostozid- darji. Iz Moskve poro- čajo, da je nemško-so- vjetska zveza med pro-

»Ne, ne, ne! Naj ga vrane skljuvajo!« je zavpil pisar.

»Seveda! Ali si nor? Da ga najdejo ljudje! Kdo ve, da je šel sam v vodo, da sva ga midva le hotela utopiti? To veva le midva. Ali pa ne bodo iskali krivca? Ali te ni Jana videla v krčmi z njim? Da, čula je, da sta se kregala, obrisala ti je kri, ko te je Luka udaril. Nor si! Ali hočeš v ječo, na vislice?«

»Magari!« je tresnil pisar z nogo, »to mi je bilo zadnje upanje in me je ogoljufalo.«

»Oh!« je zamrmral cigan; »jaz pa nočem. Jaz sem cigan, siromak, pošten kovač. Pojdi, pojdi! Zanesiva ga tam v široko reko! Ko nimava midva nič od njega, naj imajo ribe!«

Pisar si je vendarle premislil. Bil je izvržek člove- štva, tisto zaradi vislice pa ni resno mislil.

Jezno in besno je pograbil mrtvega berača za noge, cigan ga je že držal za roke.

S težavo sta vlekla mrtvega skozi grmovje in trnje na kraj, kjer teče Sava po širokem koritu. Tedaj je za- grabil Ugarkovič berača kakor slamnjačo, ga vrgel z brega v vodo in zavpil:

»Srečno pot, Luka!«

Nekaj je zapljusnilo, voda se je zapenila, zavrtela, odtekla dalje in počasi odnašala mrtvo truplo beračev.

Leto dni je že minulo od one noči, kar je Luka skočil v Savo. V Jelenju nihče več ni omenjal njegovega imena; zginil je, kakor zgine spomladi kos leda v vodi. Sprva je seveda Jana pripovedovala, da je bil nekoč v Jelenju, a da je rekel, da ga ne bodo kmalu videli, ker da odhaja v daljni svet. Nato so ljudje dejali: Lahko je njemu iti v daljni svet, ker ima denar. Pozneje nihče ni več o njem spregovoril. Da, šel je v daljni svet brez popotnice.

Nekega dne je pripovedoval pijani starešina, da je Mara klicana na sodišče, da mora sama priti, z njo pa oče Martin. Bog vedi, kaj so napravili, so menili ljudje, Mara pa se je na moč čudila, ker ni imela nikoli s sodnijo opravkov.

Pa se je bilo čemu čuditi! Na sodišču je prišla z očetom pred sodnika in je našla tu gospoda župnika.

»Čujta, draga moja, kaj vama bom rekel tu pred gospodom sodnikom, da bo bolj držalo,« je začel župnik. »Leto bo in že več, kar je prišel k meni berač Luka in je dejal, da hoče na samem z menoj govoriti. Rad sem privolil. Sprva ni znal prav začeti. Rekel sem mu, naj kar od srca pove, ker mi duhovniki smo od Boga zato postavljeni, da po milosti božji razvezujemo grešnike grehov. Luka je sedel, pogledal v tla in dejal tiho: Velik grešnik sem in težko mi je v duši. Dalje ne morem nositi tega bremena. Vi mislite, da sem berač, pa nisem, ker